

MAXIAN A MAXIANOVÁ proti Slovenskej republike
rozsudok zo 7. januára 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 43168/11 podanej proti Slovenskej republike 6. júla 2011 slovenskými štátnymi občanmi, pánom Jánom Maxianom a pani Ivetou Maxianovou. Sťažovatelia sa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru sťažovali na neprimeranú dĺžku konania o zrušenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti. Dĺžka predmetného konania predstavovala viac ako 5 rokov a 4 mesiace na dvoch stupňoch konania, z čoho viac ako 3 roky a 9 mesiacov sa vecou zaoberal okresný súd. Okrem toho sa sťažovali na porušenie článkov 8 a 13 Dohovoru a článku 1 Protokolu č. 1.

Námietkou týkajúcou sa neprimeranej dĺžky konania pred okresným súdom sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podanej podľa článku 127 ústavy. Ten ju v novembri 2010 odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Podľa jeho názoru postup dotknutého okresného súdu nevykazoval znaky zbytočných prieťahov.

Súd rozsudkom zo 7. januára 2014 vyhlásil sťažnosť podľa článku 6 Dohovoru za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, ktorá s odvolaním sa na uznesenie ústavného súdu tvrdila, že sťažnosť na neprimeranú dĺžku predmetného konania bola zjavne nepodložená.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti na dĺžku konania Súd uviedol, že už viackrát zistil porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v prípadoch vyvolávajúcich rovnaké otázky ako predmetný prípad. Ďalej poznamenal, že ak by posudzoval len dĺžku konania na okresnom súde, tak ju nemôže považovať za opodstatnenú. Následne Súd dospel k záveru, že dĺžka predmetného konania bola prehnaná. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru.**

Sťažovatelia požadovali spoločne 24 233,28 EUR z titulu majetkovej škody a každý z nich si uplatnil aj 5 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Okrem toho požadovali 5 710,76 EUR z titulu náhrady nákladov a výdavkov vynaložených pred vnútroštátnymi súdmi, 413,58 EUR za náklady a výdavky vynaložené pred ústavným súdom, 441 EUR za náklady na preklad a 20 % zo sumy, ktorú im prizná Súd z titulu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu trov právneho zastúpenia. Súd sťažovateľom priznal spoločne 1 800 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 1 200 EUR z titulu nákladov a výdavkov. Zvyšok ich nárokov zamietol.

RINGIER AXEL SPRINGER, a. s. proti Slovenskej republike (č. 2)
rozsudok zo 7. januára 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 21666/09 podanej proti Slovenskej republike 14. apríla 2009 akciovou spoločnosťou RINGIER SLOVAKIA, a. s., ktorá sa neskôr premenovala na RINGIER AXEL SPRINGER SLOVAKIA, a. s. Sťažujúca sa spoločnosť žalovala Slovenskú republiku pre porušenie práva na slobodu prejavu, zaručeného článkom 10 Dohovoru. Namietala tiež porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru tým, že vnútroštátne súdy náležite neodôvodnili svoje rozsudky.

Právny predchodca sťažujúcej sa spoločnosti bol vydavateľom denníka, v ktorom bol 24. októbra 2001 uverejnený článok o dopravnej nehode na parkovisku vo Svidníku. Po zrážke auta riadeného osobou A. s chodcom B., B. zraneniam podľahol a A. bol zatknutý a vzatý do vyšetrovacej väzby. Otec B., pán C., bol prokurátorom na Okresnej prokuratúre Svidník. Článok uvádzal osoby B. a C. ich plným menom a priezviskom. Časť článku sa zaoberala okolnosťami vyšetrovania a väzbou A. Článok okrem iného poukazoval na neprimerane dlhú dobu rozhodovania o žiadosti A. o prepustenie z väzby. V roku 2003 podal C. proti sťažujúcej sa spoločnosti žalobu na ochranu osobnosti. Okresný súd vo februári 2005 žalobe vyhovel, nariadil sťažujúcej sa spoločnosti uverejniť ospravedlnenie a zaplatiť C. 100 000 Sk (v tom čase približne 2 600 EUR) ako náhradu nemajetkovej ujmy. Okresný súd konštatoval, že C. bol verejným činiteľom, a preto musel strpieť vyššiu mieru zásahov do svojho súkromia, avšak nehoda nebola spojená s jeho verejnou funkciou a bola preto vyňatá z tohto pravidla. Krajský súd v januári 2007 tento rozsudok potvrdil vo výroku týkajúcom sa ospravedlnenia, ale zrušil ho vo výroku týkajúcom sa náhrady nemajetkovej ujmy. Najvyšší súd v septembri 2007 na základe dovolania C. zrušil rozhodnutie krajského súdu, týkajúce sa náhrady nemajetkovej ujmy a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Následne krajský súd v máji 2008 rozhodol o náhrade nemajetkovej ujmy tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu aj v tejto časti. Dovolanie podané sťažujúcou sa spoločnosťou najvyšší súd vo februári 2009 odmietol ako neprípustné.

Námietkami sťažujúcej sa spoločnosti podľa článkov 6 a 10 Dohovoru sa zaoberal aj ústavný súd na základe dvoch sťažností podľa článku 127 ústavy. Prvú sťažnosť ústavný súd odmietol v septembri 2008 z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Nezistil žiadnu ústavne relevantnú svojvoľu, nezákonnosť, nedostatok alebo nezrovnalosť v odôvodnení všeobecných súdov. Zároveň ústavný súd v uznesení poukázal na svoj ustálený právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv hmotného charakteru, ak súčasne neporuší aj procesno-právne pravidlá. Druhú sťažnosť ústavný súd odmietol v apríli 2009 ako zjavne neopodstatnenú. Skonštatoval, že môže preskúmať iba rozhodnutia vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy a tie ako také nevykazovali žiadne ústavne relevantné nedostatky.

Súd rozsudkom zo 7. januára 2014 vyhlásil sťažnosť podľa článku 10 za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti Súd konštatoval, že vnútroštátne súdy nevzali do úvahy kontext a celkový zmysel sporného článku, ktorý sa týkal nielen okolností nehody, ale aj priebehu vyšetrovania a väzby A. Súd aj s poukazom na rozhodnutie ústavného súdu vnútroštátnym súdom vytkol, že nevenovali žiadnu pozornosť tomu, či sťažujúca sa spoločnosť uverejnila článok v dobrej viere alebo nie, aký cieľ uverejnením sledovala, a či verejný záujem prevažoval nad potrebou utajenia identity B. a C. Konštatoval, že vnútroštátne súdy neposúdili okolnosti prípadu z hľadiska toho, či sťažujúca sa spoločnosť postupovala v súlade so svojimi novinárskymi „povinnosťami a zodpovednosťou“. Vzhľadom na uvedené Súd dospel k záveru, že vnútroštátne súdy neaplikovali štandardy ustálené v judikatúre Súdu a konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 10 Dohovoru**.

Sťažujúca sa spoločnosť požadovala 6 191,76 EUR ako náhradu majetkovej škody a trov konania, ktoré boli vyplatené žalobcovi na základe napadnutých rozsudkov. Okrem toho požadovala 10 000 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy, 1 795,44 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov na vnútroštátnej úrovni a pred Súdom a 4 265,64 EUR ako náhradu trov konania pred vnútroštátnymi súdmi, trov v exekučnom konaní a úrokov z omeškania

z oneskorenej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi. Súd, majúc za to, že medzi uplatnenou majetkovou škodou a zisteným porušením Dohovoru existovala príčinná súvislosť, priznal sťažujúcej sa spoločnosti požadovaných 6 191,76 EUR z titulu majetkovej škody. Okrem toho priznal sťažujúcej sa spoločnosti 5 850 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a 2 000 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov.

RINGIER AXEL SPRINGER SLOVAKIA, a. s. proti Slovenskej republike (č. 3)
rozsudok zo 7. januára 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 37986/09 podanej proti Slovenskej republike 8. júla 2009 akciou spoločnosťou RINGIER SLOVAKIA, a. s., ktorá sa neskôr premenovala na RINGIER AXEL SPRINGER SLOVAKIA, a. s. Sťažujúca sa spoločnosť žalovala Slovenskú republiku pre porušenie práva na slobodu prejavu, zaručeného článkom 10 Dohovoru. K zásahu do jej práv malo dôjsť v rámci konania na ochranu osobnosti, ktoré bolo voči právnomu predchodcovi sťažujúcej sa spoločnosti začaté pre uverejnenie viacerých článkov o pánovi A. a jeho účasti v televíznej súťaži Milionár v denníku Nový čas. Inkriminované články informovali o tom, že polícia začala vyšetrovanie, či A. v televíznej súťaži nepodvádzal pomocou tajného elektronického zariadenia, a že A. je podozrivý z podvodu. A. podal žalobu na ochranu osobnosti, ktorej bolo zo strany súdu vyhovené a uložené sťažujúcej sa spoločnosti, aby sa ospravedlnila za uverejnené články a zaplatila A. náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50 000 Sk (v tom čase približne 1 450 EUR). Okresný súd poukázal na to, že články obsahovali kategorické tvrdenia o tom, že súťaž neprebela v zmysle fair play a pod., hoci preverovanie polície vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu podvodu nepotvrdilo, že by k podvodnej činnosti zo strany pána A. došlo. Krajský súd tento rozsudok potvrdil.

Námietkami sťažujúcej sa spoločnosti o svojoľnosti rozsudku krajského súdu sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podľa článku 127 ústavy. Ten však sťažnosť odmietol vo februári 2009 z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. V tomto ohľade mal ústavný súd za to, že odôvodnenie krajského súdu bolo postačujúce a v zásadných otázkach krajský súd zaujal jasné a zrozumiteľné stanovisko, pričom sa s nimi vysporiadal ústavne konformným spôsobom. Zároveň ústavný súd v uznesení poukázal na svoj ustálený právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv hmotného charakteru, ak súčasne neporuší aj procesno-právne princípy.

Súd rozsudkom zo 7. januára 2014 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti Súd vo svojom rozsudku uznal niektoré argumenty vlády, avšak poznamenal, že sú skutkovo a právne odlišné od tých, ktorými sa zaoberali vnútroštátne súdy. Súd bol toho názoru, že vnútroštátne súdy mali starostlivo zvážiť prítomnosť a stupeň verejného záujmu pri uverejňovaní napadnutých informácií v predmetnom prípade, ako aj mieru rovnováhy medzi akýmkoľvek takýmto verejným záujmom a záujmami dotknutých jednotlivcov, vzhľadom na to, že sú v princípe lepšie vybavené zistiť relevantné skutočnosti na zabezpečenie právnej analýzy. Toto sa aplikuje aj na otázku *bona fides* sťažovateľa a iných aspektov prípadu nevyhnutných na zistenie, či konal v súlade s „povinnosťami a zodpovednosťou“ obsiahnutými v článku 10 ods. 2 Dohovoru. V tomto ohľade Súd dospel k záveru, že vnútroštátne súdy neposúdili vec v zmysle štandardov vyplývajúcich z článku 10 Dohovoru, pretože sa náležite nezaoberali tým, či sa dotknuté články týkajú verejného záujmu, hoci sťažujúca sa spoločnosť v konaní pred všeobecnými

súdmi tento argument predniesla a účasť A. v televíznej súťaži skutočne pritiahla pozornosť médií. Súd ďalej vnútroštátnym súdom vytkol, že nevenovali pozornosť ani tomu, či boli články uverejnené v dobrej viere, cieľu, ktorý sledovali a ani inému kritériu, na základe ktorého by bolo možné posúdiť, či sťažujúca sa spoločnosť postupovala v súlade so svojimi novinárskymi „povinnosťami a zodpovednosťou“. Napokon Súd aj s poukazom na rozhodnutie ústavného súdu dospel k záveru, že právna ochrana, ktorú sťažujúca sa spoločnosť mala k dispozícii na vnútroštátnej úrovni, nespĺňala kritériá článku 10 Dohovoru. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 10 Dohovoru**.

Sťažujúca sa spoločnosť požadovala 4 431,45 EUR ako náhradu škody a trov konania, ktoré boli vyplatené žalobcovi na základe napadnutých rozsudkov. Okrem toho požadovala 10 000 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a 1536,89 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Súd, majúci za to, že medzi uplatnenou majetkovou škodou a zisteným porušením Dohovoru existovala príčinná súvislosť, priznal sťažujúcej sa spoločnosti 4 431,45 EUR z titulu majetkovej škody. Okrem toho priznal sťažujúcej sa spoločnosti 9 750 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a požadovaných 1536,89 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. K rozsudku bolo tiež pripojené čiastočne nesúhlasné stanovisko dvoch sudcov, ktorí považovali výšku priznanej nemajetkovej ujmy za prehnajú.

SCHVARC proti Slovenskej republike rozsudok zo 14. januára 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 64528/09 podanej proti Slovenskej republike 25. mája 2010 slovenským štátnym občanom, pánom Branislavom Schvarcom. Sťažovateľ namietal porušenie článku 5 Dohovoru v trestnom konaní vedenom proti nemu. Konkrétne podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru namietal, že mu nebola poskytnutá primeraná náprava v konaní pred ústavným súdom, pretože primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 EUR, ktoré mu bolo priznané zo strany ústavného súdu v marci 2010 vo vzťahu k zistenému porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru v súvislosti s nedodržaním požiadavky „urýchlenosti“ konania, bolo podľa neho nedostatočné.

Súd rozsudkom zo 14. januára 2014 spojil skúmanie podstaty sťažnosti s námietkou vlády podľa článku 34 Dohovoru a odmietol ju.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, ktorá s odkazom na nález ústavného súdu tvrdila, že odškodnenie, ktoré bolo priznané sťažovateľovi za zistené porušenie článku 5 ods. 4 Dohovoru v konaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby bolo dostatočné. V tejto súvislosti Súd s poukazom na svoju judikatúru dospel k záveru, že suma priznaná sťažovateľovi nepredstavovala primeranú nápravu pre sťažovateľa. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že sťažovateľa možno aj naďalej považovať za poškodenú osobu. Sťažnosť vyhlásil za prijateľnú.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti Súd v súlade s nálezom ústavného súdu konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru** z dôvodu, že vnútroštátne súdy nerozhodli urýchlene o sťažovateľovej žiadosti o prepustenie z väzby.

Sťažovateľ si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výšku ponechal na úvahu Súdu. Súd priznal sťažovateľovi 1 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy, berúc do úvahy

odškodnenie, ktorého sa domohol na vnútroštátnej úrovni na základe nálezu ústavného súdu. Nárok na náhradu nákladov a výdavkov si sťažovateľ neuplatnil.

BITTÓ A ĎALŠÍ proti Slovenskej republike rozsudok z 28. januára 2014

Prípád vznikol na základe sťažnosti č. 30255/09 proti Slovenskej republike, ktorú 28. mája 2009 Súdu predložilo 21 slovenských štátnych občanov. Sťažovatelia sú vlastníkmí alebo spoluvlastníkmi bytových domov v Bratislave a Trnave, na ktoré sa vzťahuje systém regulovaného nájomného. Podľa príslušných právnych predpisov boli povinní akceptovať, že ich byty obývajú nájomcovia, pričom od nich nemohli požadovať vyššie sumy ako štátom určené maximálne nájomné. V sťažnosti podanej na Súd tvrdili, že regulované nájomné je omnoho nižšie ako náklady na údržbu ich domov a je neprimerane nízke v porovnaní s trhovým nájomným. Sťažovatelia preto žalovali Slovenskú republiku pre porušenie ich majetkových práv, zaručených článkom 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru. Predovšetkým tvrdili, že zásah do ich práva na pokojné užívanie majetku na nich uvalil neprimerané bremeno, pre ktoré neexistovalo žiadne opodstatnenie. Tiež namietali, že sú v rozpore s článkom 14 Dohovoru diskriminovaní v porovnaní s vlastníkmí domov a bytov, na ktoré sa systém regulovaného nájomného nevzťahuje.

Rozhodnutím zo 4. januára 2012 Súd vyhlásil sťažnosť za čiastočne prijateľnú. Rozsudkom z 28. januára 2014 odmietol časť sťažnosti týkajúcu sa tých bytov, vo vzťahu ku ktorým sa regulácia nájomného prestala uplatňovať viac ako šesť mesiacov pred podaním sťažnosti.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti Súd posúdil slovenský systém regulácie nájomného ako kontrolu užívania majetku, ktorá má právny základ v príslušných právnych predpisoch. Akceptoval argumentáciu vlády v tomto smere a uznal, že systém regulácie nájomného sleduje legitímny cieľ – sociálnu politiku štátu, je teda „v súlade so všeobecným záujmom“. Ďalej sa zaoberal primeranosťou tohto opatrenia. Na jednej strane pripisoval význam skutočnosti, že tento systém bol zavedený po páde komunistického režimu, v období transformácie ekonomiky, a to s cieľom ochrany nájomcov v bytoch, ktoré boli vrátené pôvodným vlastníkom v súvislosti s nápravou krívd spôsobených v minulosti. Tiež považoval za podstatné, že štát uskutočňoval legislatívne zmeny umožňujúce zvýšenie regulovaného nájomného a napokon jeho zrušenie, ktorých cieľom bolo zmierniť dopad regulácie na vlastníkov bytov. Na druhej strane Súd považoval za významné, že regulácia nájomného sa uplatňuje už viac ako dvadsať rokov, pričom na väčšinu dotknutých bytov sa vzťahuje počas celého tohto obdobia. V tejto súvislosti si tiež všimol, že vláda viackrát avizovala dereguláciu nájomného, pričom tieto plány boli opakovane odložené. Súd konštatoval, že pre posúdenie, či bola dodržaná spravodlivá rovnováha medzi záujmami, ktoré sú v hre, je dôležitý najmä skutočný dopad regulácie nájomného. Keďže mu neboli predložené konkrétne dokumenty vyčísľujúce skutočný dopad tohto opatrenia na schopnosť vlastníkov vykonávať údržbu nehnuteľností, vzal do úvahy rozdiel medzi najvyšším možným regulovaným nájomným a trhovým nájomným vo vzťahu k dotknutým bytom. V tejto súvislosti každá zo strán predložila posudky vypracované znalcmí, ktoré sa líšili v použitej metóde aj vo výpočtoch. Napriek týmto rozdielom Súd zohľadnil, že regulované nájomné sa od roku 2000 výrazne zvýšilo, podľa znaleckého posudku predloženého sťažovateľmi dosahuje 14 – 19 % a podľa znaleckých posudkov predložených vládou 20 – 26 % trhového nájomného a straty vlastníkov bytov spôsobené tým, že nemôžu svoje byty prenajať za trhové nájomné, predstavujú

niekoľko desiatok až stoviek tisíc eur. Konštatoval, že regulované nájomné je podstatne nižšie ako trhové nájomné za porovnateľné byty, na ktoré sa regulácia nevzťahuje a dospel k záveru, že v tomto prípade neboli zohľadnené záujmy sťažovateľov vrátane ich práva na poberanie zisku z majetku. Tiež podotkol, že hoci právna úprava prijatá v roku 2011 umožňuje každoročné zvyšovanie regulovaného nájomného o 20 %, vôbec nerieši situáciu predchádzajúcu jej prijatiu, ktorá bola pre sťažovateľov ešte nepriaznivejšia. Súd pripustil, že nedostatok nájomných bytov po páde komunistického režimu si vyžadoval zosúladenie protichodných záujmov vlastníkov nehnuteľností a nájomcov. Legitímne záujmy spoločnosti však podľa neho vyžadujú spravodlivé rozdelenie sociálneho a finančného bremena, ktoré je spojené s transformáciou a reformou bytového fondu v krajine, pričom toto bremeno nemôže byť uvalené na jednu konkrétnu sociálnu skupinu, akokoľvek dôležité sú záujmy inej skupiny alebo spoločnosti ako celku. O to viac je to relevantné v tomto prípade, keď sa regulácia nevzťahuje na veľký počet bytov a opakovane došlo k časovým posunom pri plánoch vlády ukončiť reguláciu nájomného. Súd dospel k záveru, že štátne orgány nedodrжали spravodlivú rovnováhu medzi všeobecnými záujmami spoločnosti a ochranou práva sťažovateľov na majetok. Z toho dôvodu Súd konštatoval, že **došlo k porušeniu práva na pokojné užívanie majetku sťažovateľov, zaručeného článkom 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru**. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa diskriminácie sťažovateľov, Súd konštatoval, že vzhľadom na zistený záver o porušení článku 1 Protokolu č. 1 **nebolo potrebné samostatne skúmať vec podľa článku 14 Dohovoru**. Vzhľadom na skutočnosť, že Súdu bolo podaných ďalších 13 podobných sťažností a štátom uskutočnené legislatívne opatrenia neriešia situáciu existujúcu pred ich zavedením, Súd uviedol, že **štát bude v zmysle článku 46 Dohovoru povinný uskutočniť ďalšie opatrenia**, predovšetkým osobitný prostriedok nápravy, ktorý umožní získať náhradu škody za zistené porušenie.

Pokiaľ ide o otázku spravodlivého zadosťučinenia, ako aj otázku náhrady nákladov a výdavkov na konanie, Súd ich odročil na ďalšie konanie.

AKHADOV proti Slovenskej republike rozsudok z 28. januára 2014

Prípád vznikol na základe sťažnosti č. 43009/10 podanej proti Slovenskej republike 19. júla 2010 ruským štátnym občanom, pánom Khizrim Akhadovom. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal, že dĺžka konania o jeho žalobe, ktorou napadol zákonnosť svojho zaistenia nebola v súlade s požiadavkou „urýchlenosti“ podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru.

Námietkou sťažovateľa sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podľa článku 127 ústavy, ten však nezistil porušenie sťažovateľových práv v napadnutom konaní a ústavnú sťažnosť v decembri 2009 odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Hoci na jednej strane ústavný súd podotkol, že doba rozhodovania krajského súdu nebola optimálna, dospel za okolností predmetného prípadu k záveru, že nedošlo k porušeniu sťažovateľových práv. Medzičasom však najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu a vrátil vec krajskému súdu na nové rozhodnutie z dôvodu, že nezistil a náležite neposúdil všetky relevantné skutočnosti.

Súd rozsudkom z 28. januára 2014 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti Súd poznamenal, že posudzované obdobie rozhodovania krajského súdu trvalo 28 dní, z čoho polovicu tvorila 15-dňová lehota poskytnutá Úradu hraničnej a cudzineckej polície na vyjadrenie sa k opravnému prostriedku. Ďalej podotkol, že

sťažovateľ obmedzil svoju sťažnosť len na počiatočné konanie na krajskom súde, hoci sa následne vecou zaoberal aj najvyšší súd a opätovne aj krajský súd po zrušení jeho rozsudku najvyšším súdom z dôvodu nezákonnosti. Za daných okolností Súd prihliadol na skutočnosť, že sťažovateľovo zaistenie neskončilo pôvodným rozsudkom krajského súdu, ale v konaní sa ďalej pokračovalo. Okrem toho vzal do úvahy, že rozhodnutie o zaistení nebolo vydané súdnym orgánom, ale Úradom hraničnej a cudzineckej polície. Berúc do úvahy tieto okolnosti Súd dospel k záveru, že **došlo k porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru** na urýchlené preskúmanie zákonnosti jeho zaistenia.

Sťažovateľ si uplatnil 5 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Okrem toho si uplatnil 5 000 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Súd priznal sťažovateľovi 2 600 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Nárok na náhradu nákladov a výdavkov Súd odmietol z dôvodu, že ho sťažovateľ nepodložil žiadnymi dokumentmi.

FRANEK proti Slovenskej republike rozsudok z 11. februára 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 14090/10 podanej proti Slovenskej republike 18. februára 2010 slovenským štátnym občanom, pánom Jánom Franekom. Sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru pre porušenie práva na prístup k súdu a nespravodlivosť konania. Okrem toho podľa článku 13 Dohovoru namietal, že nemal v tomto ohľade k dispozícii účinný prostriedok nápravy.

Sťažovateľ bol ako odporca účastníkom občianskoprávného konania o vydanie hnutelných vecí. Okresný súd v októbri 2003 rozhodol v prospech navrhovateľa rozsudkom, ktorý krajský súd zrušil. Okresný súd nariadil pojednávanie a sťažovateľ požiadal o jeho odročenie „z dôvodu svojej práceneschopnosti“. Na podporu tohto tvrdenia však nepredložil žiaden listinný dôkaz. Pojednávanie nebolo odročené a okresný súd po vykonaní ďalšieho dokazovania rozhodol vo veci. Krajský súd na základe odvolania sťažovateľa prvostupňový rozsudok potvrdil. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Odvolával sa na § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku a tvrdil, že prvostupňový súd neakceptoval jeho ospravedlnenie a konal vo veci v jeho neprítomnosti. Ďalej namietal, že v konaní nemal pasívnu vecnú legitimáciu, že navrhovateľ nemal aktívnu vecnú legitimáciu, a že sudy nesprávne aplikovali právnu úpravu a rozhodli svojvoľne. Najvyšší súd v apríli 2009 odmietol dovolanie ako neprípustné, a preto sa nemohol nezaoberať argumentmi týkajúcimi sa údajných skutkových a právnych pochybení na strane súdov nižších stupňov.

Prípacom sťažovateľa sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podľa článku 127 ústavy. Ústavný súd v septembri 2009 sťažnosť odmietol. Vo vzťahu k rozhodnutiam krajského a okresného súdu konštatoval, že ústavná sťažnosť bola podaná po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty. Pokiaľ ide o dovolacie konanie, ústavný súd preskúmal dôvody pre rozhodnutie najvyššieho súdu a konštatoval, že neboli ani arbitrárne, ani inak v rozpore s právom sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.

Súd rozsudkom z 11. februára 2014 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti týkajúcej sa porušenia článku 6 ods. 1 Dohovoru, Súd poukázal na rozhodovaciu prax ústavného súdu, ktorý vyžadoval, aby účastník konania podal súčasne s ústavnou sťažnosťou dovolanie, ak bolo namietané porušenie jeho práv takej

povahy, že preň bolo podľa Občianskeho súdneho poriadku možné tento prostriedok nápravy podať. V prípadoch, keď účastníci konania využili oba prostriedky nápravy súčasne, ústavný súd odmietol sťažnosť voči rozhodnutiu odvolacieho súdu ako predčasnú vzhľadom na prebiehajúce dovolacie konanie, avšak v prípade odmietnutia dovolania pre neprípustnosť a podania novej ústavnej sťažnosti sa zákonná dvojmesačná lehota na jej podanie považovala za zachovanú aj pokiaľ išlo o rozhodnutie odvolacieho súdu. Súd s poukazom na svoju judikatúru, podľa ktorej je dodržanie práva na spravodlivosť konania potrebné skúmať z hľadiska konania ako celku, považoval za vhodnejší ten prístup, ktorý bol vytvorený praxou ústavného súdu v neskoršom období ako nastali skutkové okolnosti tohto prípadu. Spočíval v považovaní zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti za zachovanú aj vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníci konania podali jedinú ústavnú sťažnosť po rozhodnutí najvyššieho súdu. Takýto prístup považoval Súd za vhodnejší najmä v situáciách ako bola v tomto prípade, keď sa účastník konania v dovolaní odvoláva na argumenty, ktoré Občiansky súdny poriadok pokladá za dôvody prípustnosti dovolania a prípustnosť dovolania za osobitných okolností závisí od posúdenia najvyšším súdom. Za daných okolností Súd konštatoval, že odmietnutím časti ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu odvolacieho súdu ústavný súd svojim postupom vylúčil preskúmanie tých sťažovateľových tvrdení, ktoré sa týkali údajného nespravodlivého posúdenia veci prvostupňovým a odvolacím súdom a nedostatku vecnej legitímácie sťažovateľa, čím mu zabránil účinne využiť prostriedok nápravy podľa článku 127 ústavy vo vzťahu k relevantným aspektom sporného konania. Súd preto dospel k záveru, že sťažovateľovo právo na prístup k súdu nebolo rešpektované, a teda **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**. Súd nepovažoval za potrebné samostatne preskúmať ostatné námietky sťažovateľa, týkajúce sa údajnej nespravodlivosti konania. Konštatoval tiež, že vzhľadom na zistený záver o porušení článku 6 ods. 1 Dohovoru **nebolo potrebné preskúmať námietku podľa článku 13** v spojení s článkom 6 ods. 1 Dohovoru.

Sťažovateľ požadoval 200 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy, 292,38 EUR ako náhradu za výdavky a náklady vynaložené v konaní pred ústavným súdom a 457,94 EUR v konaní pred Súdom. Súd nepriznal sťažovateľovi žiadnu náhradu nemajetkovej ujmy, keď dospel k záveru, že konštatovanie porušenia sťažovateľových práv samo o sebe predstavuje dostatočné spravodlivé zadosťučinenie. Na druhej strane priznal sťažovateľovi 700 EUR z titulu nákladov a výdavkov. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

LÓPEZ GUIÓ proti Slovenskej republike rozsudok z 3. júna 2014

Prípad vznikol na základe sťažnosti č. 10280/12 podanej proti Slovenskej republike 13. februára 2012 španielskym štátnym občanom, pánom Josém Juanom Lópezom Guióm. Sťažovateľovi sa narodilo dieťa zo vzťahu so Slovenkou. Dvojica žila spolu až do roku 2010 v Španielsku, kedy matka odišla spolu s maloletou dcérou na Slovensko. Otec dieťaťa následne inicioval konanie o návrat podľa Dohovoru o ochrane občianskoprávných aspektov medzinárodných únosov detí (ďalej len „Haagsky dohovor“). Konanie prebiehalo na dvoch stupňoch a právoplatne sa skončilo vo februári 2011, pričom súdy vyhovelí žalobe otca a nariadili návrat maloletej dcéry do Španielska. Matka dieťaťa sa obrátila na najvyšší súd prostredníctvom dovolania a neskôr na generálneho prokurátora prostredníctvom podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, ani jednému z nich však nebolo vyhovené. Tiež podala návrh na obnovu konania, toto konanie však bolo zastavené. Napokon sa matka obrátila na ústavný súd na základe sťažnosti podľa článku 127 ústavy, namietajúc porušenie svojich práv

a práv svojho dieťaťa v dotknutom konaní o návrat. Ústavný súd v decembri 2011 konštatoval porušenie práv dieťaťa podľa článku 8 Dohovoru v dôsledku viacerých procesných pochybení, predovšetkým však z dôvodu absencie vypočutia dieťaťa v konaní pred súdom prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Z toho dôvodu zrušil rozhodnutie najvyššieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Najvyšší súd následne zrušil právoplatné rozhodnutie v merite veci a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Po opätovnom vykonaní dokazovania a vypočutí dieťaťa však súdy na dvoch stupňoch už nenariadili návrat maloletej dcéry do Španielska z dôvodu, že prijaté rozhodnutie by nebolo v súlade s najlepším záujmom dieťaťa. V tomto ohľade dospeli k záveru, že dieťa bolo silno citovo pripútané na matku, medzičasom si na Slovensku vybudovalo silné rodinné väzby, pričom bolo plne integrované do spoločnosti, navštevovalo škôlku a hovorilo len po slovensky.

Sťažovateľ v súvislosti so skutkovými okolnosťami prípadu podľa článku 6 a 8 Dohovoru pred Súdom namietal, že slovenské orgány nezabezpečili promptný návrat dieťaťa, že konanie o jeho návrat nebolo urýchlené, že do tohto konania bolo zasiahnuté svojvoľným nálezom ústavného súdu, konania pred ktorým sa nezúčastnil a nemohol ovplyvniť jeho výsledok, napriek tomu, že na ňom mal priamy záujem, že mu nebol poskytnutý preklad rozsudkov a rozhodnutí v jazyku, ktorému rozumie a v dôsledku uvedených okolností bol po dlhší čas pozbavený styku so svojím dieťaťom.

Súd vyhlásil námietku podľa článku 8 Dohovoru, týkajúcu sa údajného svojvoľného zásahu do konania podľa Haagskeho dohovoru nálezom ústavného súdu, sprevádzaného údajným pozbavením kontaktu sťažovateľa so svojím dieťaťom za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľnú.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti, Súd sa čiastočne stotožnil s argumentáciou vlády, že v rozsahu, v akom sa sťažovateľ sťažoval, či už podľa článku 6 alebo 8 Dohovoru na dĺžku týchto konaní a ich konečný výsledok, vrátane otázky jazyka konania, tieto námietky mali byť najskôr vznesené na ústavnom súde. Na druhej strane poznamenal, že pokiaľ ide o prijatý nález ústavného súdu, ten bol konečný a neexistoval proti nemu všeobecný prostriedok nápravy, ktorý by sťažovateľ bol povinný využiť. Preto námietku vlády v tejto časti zamietol a sťažnosť vyhlásil za prijateľnú.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti Súd najskôr poznamenal, že námietky sťažovateľa viac spadajú do preskúmania podľa článku 8 Dohovoru. Následne sa Súd vo svojom rozsudku nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľ sa mohol domáhať postavenia vedľajšieho účastníka v konaní o ústavnej sťažnosti. V tomto ohľade uviedol, že prax, na ktorú sa odkazovala vláda, bola málo presvedčivá, a že sťažovateľ nebol úradne informovaný ako tretia osoba o konaní pred ústavným súdom. Preto ani nemal možnosť zasiahnuť do konania vedúceho k nálezu a hájiť svoje práva. Podľa názoru Súdu, sťažovateľovi tak nebola v konaní pred ústavným súdom poskytnutá procesná ochrana, ktorá mala v jeho prípade zásadný význam. V tejto súvislosti Súd poznamenal, že napriek tomu, že nález ústavného súdu sledoval legitímny cieľ, ktorým bola ochrana práv dieťaťa, bolo potrebné ho vnímať v jeho širšom procesnom kontexte. Konkrétne poukázal na to, že pred jeho vyhlásením boli matkou vyčerpané všetky riadne aj mimoriadne prostriedky nápravy, pričom bolo opakovane prerušené konanie o výkon rozhodnutia, ktorým bol nariadený návrat. V tejto súvislosti Súd prihliadol aj na vyjadrenie predsedu Okresného súdu Bratislava II v inej veci medzinárodného únosu dieťaťa, evokujúce, že dostupnosť dovolania a mimoriadneho dovolania v právnom poriadku Slovenskej republiky môže viesť k popretiu základného účelu a podstaty konania podľa Haagskeho dohovoru. Ďalej uviedol, že následné vrátenie veci súdu prvého stupňa ešte

viac predĺžilo dĺžku konania, ktorá práve pri konaniach o návrat zohráva kľúčový význam. Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že takýto stav spočívajúci v absencii rozhodnutia o statuse dieťaťa počas dlhého obdobia (vzhľadom na absenciu príslušnosti slovenských súdov na jednej strane a absenciu praktickej možnosti španielskych súdov na druhej strane) nemožno považovať za súladný s najlepším záujmom dieťaťa. S poznámkou, že hmotnoprávne dôvody vedúce k nálezu ústavného súdu nie je potrebné samostatne skúmať, Súd dospel k záveru, že v predmetnom prípade Slovenská republika nezabezpečila sťažovateľovi jeho právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života. Z toho dôvodu konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 8 Dohovoru**.

Sťažovateľ si uplatnil 150 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy, 692,40 EUR z titulu majetkovej škody a spolu 16 841,47 EUR ako náhradu nákladov a výdavkov. Súd mu priznal 19 500 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Nárok na náhradu majetkovej škody odmietol z dôvodu, že nezistil príčinnú súvislosť medzi zisteným porušením a uplatnenou majetkovou škodou. Okrem toho mu priznal 7 500 EUR pokrývajúcu všetky náklady a výdavky. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

ČAČKO proti Slovenskej republike rozsudok z 22. júla 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 49905/08 podanej proti Slovenskej republike 10. októbra 2008 slovenským štátnym občanom, pánom Róbertom Čáčkom. Sťažovateľ, odsúdený v trestnom konaní v zmysle zásady trikrát a dosť na trest odňatia slobody na doživotie s vylúčením možnosti podmieneného prepustenia, sa sťažoval, že uložením tohto trestu došlo k porušeniu článku 3 Dohovoru. Ďalej podľa článku 13 Dohovoru namietal, že nemal v tomto ohľade k dispozícii na vnútroštátnej úrovni účinný prostriedok nápravy, pretože jeho sťažnosť podľa článku 127 ústavy bola odložená listom sudcu ústavného súdu bez ďalšieho procesného postupu z dôvodu, že nespĺňala formálne požiadavky na podanie ústavnej sťažnosti. Napokon namietal porušenie článkov 5, 6, 8, 13 a 14 Dohovoru, ako aj článku 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru.

Súd rozsudkom z 22. júla 2014 vyhlásil za prijateľné námietky sťažovateľa podľa článku 3 a 13 Dohovoru a zvyšok sťažnosti vyhlásil za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti podľa článku 3, posudzovaného aj v spojení s článkom 13 Dohovoru, Súd sa nestotožnil s argumentáciou vlády, že sťažovateľ nerešpektovaním formálnych požiadaviek na podanie ústavnej sťažnosti náležite nevyčerpal všetky vnútroštátne prostriedky nápravy. V tejto súvislosti Súd poznamenal, že za účelom vyčerpania vnútroštátnych prostriedkov nápravy sťažovateľ urobil všetko, čo sa od neho očakávalo. Konkrétne podotkol, že v čase odloženia jeho podania ústavným súdom bez ďalšieho procesného postupu už uplynula dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti, pričom ústavný súd sa vôbec nezaoberal jeho žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ani mu neposkytol žiadnu lehotu na odstránenie nedostatkov jeho podania. Súd sťažnosť nepovažoval za zjavne nepodloženú a vyhlásil ju za prijateľnú.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti sa Súd stotožnil s argumentáciou vlády, keď v rozsudku konštatoval, že v kontexte skutkových okolností prípadu **nedošlo k porušeniu článku 3 Dohovoru**. V tejto súvislosti Súd vzal do úvahy, že od 1. januára 2010, teda v relatívne krátkom čase po odsúdení sťažovateľa a po podaní jeho sťažnosti, sa zmenila jeho situácia

v tom, že relevantné ustanovenia Trestného zákona boli novelizované zákonom č. 576/2009 Z. z., ktorý zakotvil možnosť podmieneného prepustenia z uloženého doživotného trestu odňatia slobody po odpykaní 25 rokov trestu, pričom táto právna úprava sa vzťahovala aj na prípad sťažovateľa. Za daných okolností Súd dospel k záveru, že vnútroštátne právo poskytuje sťažovateľovi možnosť súdneho preskúmania uloženého trestu odňatia slobody na doživotie, pričom tento mechanizmus spĺňa kritériá, ktoré stanovil vo svojej judikatúre. Okrem toho Súd prihliadol aj na to, že sťažovateľ sa počas podstatnej časti obdobia pokúšal domôcť nápravy pred všeobecnými súdmi prostredníctvom dovolania, ako aj na ústavnom súde prostredníctvom ústavnej sťažnosti. Za daných okolností preto dospel k záveru, že nie je potrebné, aby sa zaoberal existenciou inštitútu milosti prezidenta, na ktorý odkazovala vláda. Napokon, berúc do úvahy možnosti, ktoré poskytovala sťažovateľovi vnútroštátna právna úprava, Súd tiež konštatoval, že **nedošlo ani k porušeniu článku 13 Dohovoru** posudzovaného v súvislosti s článkom 3.

ĎURĎOVIČ A TRANČÍKOVÁ proti Slovenskej republike rozsudok zo 7. októbra 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 16639/11 podanej proti Slovenskej republike 28. februára 2011 pánom Dušanom Ďurďovičom, českým štátnym občanom a pani Mirou Trančíkovou, slovenskou štátnou občiankou. Sťažovatelia žalovali Slovenskú republiku podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru pre porušenie práva na prístup k súdu a nespravodlivosť konania o ich občianskoprávnej žalobe.

Sťažovatelia v roku 1997 podali žalobu o určenie, že nehnuteľný majetok je v ich bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, a teda nemá byť zahrnutý do konkurznej podstaty insolventnej spoločnosti. Okresný súd v auguste 2006 žalobu zamietol, sťažovatelia sa odvolali a v apríli 2008 krajský súd potvrdil prvostupňový rozsudok. Sťažovatelia podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Uviedli, že v odvolacom konaní sa vyskytli vady, z dôvodu ktorých bolo dovolanie prípustné podľa § 237 písm. a), d) a f) Občianskeho súdneho poriadku. Tvrdili, že odvolací súd rozhodol bez vypočutia účastníkov konania a bez toho, aby zistil relevantné skutočnosti. Namietali tiež, že vec bola prejednaná ako obchodnoprávny spor, hoci mal o nej rozhodovať sudca zaoberajúci sa občianskoprávnou agendou. Najvyšší súd v novembri 2009 odmietol dovolanie pre neprípustnosť.

Prípacom sťažovateľov sa zaoberal aj ústavný súd na základe sťažnosti podľa článku 127 ústavy. Ústavný súd v septembri 2010 sťažnosť odmietol. Keďže rozsudok okresného súdu bol preskúmaný krajským súdom na základe odvolania, ústavný súd konštatoval, že nemá právomoc preskúmať namietané vady prvostupňového konania. Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu konštatoval, že ústavná sťažnosť nebola podaná v zákonnej dvojmesačnej lehote. Pokiaľ ide o dovolacie konanie, ústavný súd nezistil žiaden náznak nespravodlivosti v spôsobe, akým najvyšší súd konal a rozhodol o dovolaní sťažovateľov.

Súd rozsudkom zo 7. októbra 2014 vyhlásil sťažnosť za prijateľnú.

Pokiaľ ide o podstatu sťažnosti, Súd poukázal na svoj rozsudok v prípade *Franek proti Slovenskej republike*, v ktorom nenašiel žiadne odôvodnenie pre požiadavku zavedenú rozhodovacou praxou ústavného súdu v danom čase, aby v situáciách ako nastala v tomto prípade účastníci konania podali dovolanie súbežne s ústavnou sťažnosťou. Za vhodnejší považoval odlišný prístup vytvorený v následnej praxi, ktorý spočíval v považovaní

zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti za zachovanú aj vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníci konania podali jedinou ústavnú sťažnosť po odmietnutí ich dovolania najvyšším súdom pre neprípustnosť. Takýto prístup považoval za vhodnejší najmä vtedy, keď sa účastník konania v dovolaní odvoláva na argumenty, ktoré Občiansky súdny poriadok pokladá za dovolacie dôvody a prípustnosť dovolania za osobitných okolností závisí od posúdenia najvyšším súdom. Súd uviedol, že tieto kritériá boli splnené aj v prípade sťažovateľov. Konštatoval, že v dôsledku odmietnutia časti ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu odvolacieho súdu ústavný súd vylúčil zo svojho preskúmania časť argumentov sťažovateľov, konkrétne tie, ktoré sa týkali údajnej nespravodlivosti pri rozhodovaní o merite veci súdmi prvej a druhej inštancie. Súd preto dospel k záveru, že právo sťažovateľov na prístup k súdu nebolo rešpektované a teda **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**. Súd nepovažoval za potrebné samostatne preskúmať námietku sťažovateľov týkajúcu sa údajnej nespravodlivosti konania.

Vzhľadom na to, že sťažovatelia si neuplatnili nárok na spravodlivé zadosťučinenie, Súd im žiadne odškodnenie nepriznal.

KESZELI proti Slovenskej republike rozsudok zo 14. októbra 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 12300/12 podanej proti Slovenskej republike 23. februára 2012 slovenským štátnym občanom, pánom Vojtechom Keszelim. V sťažnosti namietal, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci v primeranej lehote, zaručeného článkom 6 ods. 1 Dohovoru dĺžkou konania o zaplatenie peňažnej sumy. Napadnuté konanie sa začalo v roku 1994 a v čase posudzovania sťažnosti Súdom stále nebolo skončené. Okrem toho sťažovateľ podľa článku 13 Dohovoru namietal, že vo vzťahu k dĺžke napadnutého konania nemal k dispozícii účinný prostriedok nápravy.

Sťažovateľ sa so sťažnosťou na priet'ahy v konaní obrátil na Súd prvý krát v septembri 2005. Dňa 22. mája 2007 Súd na základe zmieru uzatvoreného medzi vládou a sťažovateľom rozhodol o vyčiarknutí sťažnosti zo svojho zoznamu prípadov.

Vo februári 2012 sa sťažovateľ opäť obrátil na Súd. V decembri 2012 vláda zaslala Súdu jednostrannú deklaráciu, v ktorej uznala neprimeranú dĺžku konania a požiadala o vyčiarknutie sťažnosti zo zoznamu prípadov. Súd v rozsudku z 9. júla 2013 konštatoval, že osobitné okolnosti prípadu mu neposkytujú dostatočnú oporu pre záver, že rešpektovanie ľudských práv nevyžaduje prejednanie prípadu v zmysle článku 37 ods. 1 Dohovoru. Pokračoval preto v skúmaní prijateľnosti a podstaty prípadu.

Súd vyhlásil sťažnosť na neprimeranú dĺžku konania za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný. Poznamenal, že obdobie, ktoré je potrebné posúdiť, sa začalo 23. mája 2007 a ešte neskončilo, trvá teda viac ako 7 rokov a 3 mesiace na troch stupňoch konania.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti Súd uviedol, že často konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v prípadoch vyvolávajúcich rovnaké otázky ako predmetný prípad. Po preskúmaní všetkých predložených materiálov a so zreteľom na svoju judikatúru Súd dospel k záveru, že dĺžka konania bola prehnaná a nespĺňala požiadavku „primeranej lehoty“. V dôsledku toho konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**.

Sťažovateľ požadoval 28 000 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a 255 EUR ako náhradu za výdavky a náklady vynaložené v konaní pred ústavným súdom a 145 EUR v konaní pred Súdom. Súd sťažovateľovi priznal 3 500 EUR z titulu nemajetkovej ujmy a 300 EUR z titulu nákladov a výdavkov. Zvyšok jeho nárokov zamietol.

BOROVSKÁ A FORRAI proti Slovenskej republike
rozsudok z 25. novembra 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 48554/10 podanej proti Slovenskej republike 16. augusta 2010 tromi slovenskými štátnymi občanmi, pani Máriou Borovskou, pani Máriou Buzovou a pánom Štefanom Forraiom. Sťažovatelia sa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru sťažovali, že zamietnutie ich majetkových nárokov bolo svojvoľné, a to vzhľadom na rozdielnu rozhodovaciu prax vnútroštátnych súdov. Okrem toho sťažovatelia namietali neprimeranú dĺžku konania a porušenie článku 1 Protokolu č. 12.

Sťažovatelia sú dedičmi po pôvodnom vlastníkovi pozemku v Košiciach, ktorý bol v 80. rokoch vyvlastnený za účelom výstavby športového areálu. Vyvlastnenie pozemku však bolo vzhľadom na procesné chyby právne neúčinné. Sťažovatelia v roku 1994 podali proti mestu Košice a súkromnému prevádzkovateľovi športoviska žalobu, ktorou sa domáhali príkazu na odstránenie objektov na ich pozemku alebo alternatívne zriadenia vecného bremena v prospech vlastníka športového areálu za peňažnú náhradu pre sťažovateľov. Žaloba bola okresným súdom zamietnutá v novembri 2008. Krajský súd vo februári 2010 potvrdil prvostupňový rozsudok, avšak s odlišným odôvodnením. Sťažovatelia sa následne obrátili na ústavný súd a okrem iného namietali odlišnú súdnu prax. Poukazovali na rozsudky o žalobách vlastníkov iných pozemkov pod tým istým areálom, ktoré mali rovnaký skutkový i právny základ, ale iný záver. V júni 2010 ústavný súd ich sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú a argument sťažovateľov, týkajúci sa rozdielnej súdnej praxe ponechal bez komentára. V roku 2012 v prípade týkajúcom sa inej skupiny žalobcov a iných pozemkov pod tým istým športovým areálom však už ústavný súd problém nesúrodej súdnej praxe v danej oblasti opísal a odsúdil a v dôsledku toho konštatoval porušenie základných práv sťažovateľov.

Súd rozsudkom z 25. novembra 2014 vyhlásil sťažnosť prvej sťažovateľky a sťažovateľa, týkajúcu sa porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Vo vzťahu k podstate namietaného porušenia článku 6 ods. 1 Dohovoru Súd konštatoval, že v prípade majiteľov pozemkov pod rôznymi časťami toho istého športového areálu, teda osôb v tej istej skutkovej i právnej situácii, majúcich navyše rovnakých právnych zástupcov a teda i rovnaké podania na súd, vnútroštátne súdy nerozhodli analogicky, ale v približne rovnakom čase dospeli k trom rôznym záverom. Rozpory v judikatúre vnútroštátnych súdov Súd považoval za „hlboké a pretrvávajúce“. Nález ústavného súdu z roku 2012 podľa neho odhalil rozpory v prístupoch k základnej právnej otázke na najvyššej úrovni slovenského súdnictva, čo bolo o to závažnejšie, že sa týkali základnej právnej úpravy transformácie právneho a ústavného systému štátu, ktorá platí viac ako dve desaťročia. Súd konštatoval, že využitie mechanizmu na odstránenie namietaných rozporov nemalo konsolidačný účinok. Vážnosť situácie podľa názoru Súdu navyše zvyšovala skutočnosť, že dané konanie trvalo viac ako pätnásť rokov a namietaný rozpor v judikatúre sa týkal rovnakého skutkového a právneho problému úzkej skupiny osôb. Súd konštatoval, že takýto výkon spravodlivosti zásadne ohrozuje dôveru verejnosti v súdny systém. Dospel preto k záveru, že takýto stav právnej neistoty je v rozpore so zárukami, ktoré vyplývajú z práva na

spravodlivé súdne konanie. V dôsledku toho konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru**.

Sťažovatelia požadovali 22 789,49 EUR ako náhradu majetkovej škody a 50 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Okrem toho požadovali 392,34 EUR ako náhradu za náklady a výdavky vynaložené pred vnútroštátnymi súdmi a 1 697,91 EUR v konaní pred Súdom. Súd konštatoval, že uplatnený nárok na náhradu majetkovej škody predstavuje peňažný ekvivalent predmetu pôvodného konania, obnovu ktorého môžu sťažovatelia navrhnúť podľa § 228 ods. 1 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku. Súd priznal prvej sťažovateľke a sťažovateľovi po 5 200 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a spoločne im priznal 1 200 EUR z titulu nákladov a výdavkov. Zvyšok ich nárokov zamietol.

MRÁZ A ĎALŠÍ proti Slovenskej republike rozsudok z 25. novembra 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 44019/11 podanej proti Slovenskej republike 11. júla 2011 ôsmimi slovenskými štátnymi občanmi. Sťažovatelia sa podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru sťažovali, že zamietnutie ich majetkových nárokov bolo svojvoľné, a to vzhľadom na rozdielnu rozhodovaciu prax vnútroštátnych súdov. Okrem toho sťažovatelia namietali neprimeranú dĺžku konania a porušenie článku 1 Protokolu č. 12.

Sťažovatelia sú dedičmi po pôvodnom vlastníkovi pozemku v Košiciach, ktorý bol v 80. rokoch vyvlastnený za účelom výstavby športového areálu. Vyvlastnenie pozemku však bolo vzhľadom na procesné chyby právne neúčinné. Sťažovatelia v roku 1994 podali proti mestu Košice a súkromnému prevádzkovateľovi športoviska žalobu, ktorou sa domáhali príkazu na odstránenie objektov na ich pozemku alebo alternatívne zriadenia vecného bremena v prospech vlastníka športového areálu za peňažnú náhradu pre sťažovateľov. Žaloba bola okresným súdom zamietnutá v apríli 2009. Krajský súd v máji 2010 potvrdil prvostupňový rozsudok, avšak s odlišným odôvodnením. Sťažovatelia sa následne obrátili na ústavný súd a okrem iného namietali odlišnú súdnu prax. Poukazovali na rozsudky o žalobách vlastníkov iných pozemkov pod tým istým areálom, ktoré mali rovnaký skutkový i právny základ, ale iný záver. V máji 2011 ústavný súd ich sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú a argument sťažovateľov, týkajúci sa rozdielnej súdnej praxe ponechal bez komentára. V roku 2012 v prípade týkajúcom sa inej skupiny žalobcov a iných pozemkov pod tým istým športovým areálom však už ústavný súd problém nesúrodej súdnej praxe v danej oblasti opísal a odsúdil a v dôsledku toho konštatoval porušenie základných práv sťažovateľov.

Súd rozsudkom z 25. novembra 2014 vyhlásil námietku týkajúcu sa porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru za prijateľnú a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Vo vzťahu k podstate namietaného porušenia článku 6 ods. 1 Dohovoru Súd konštatoval, že v prípade majiteľov pozemkov pod rôznymi časťami toho istého športového areálu, teda osôb v tej istej skutkovej i právnej situácii, majúcich navyše rovnakých právnych zástupcov a teda i rovnaké podania na súd, vnútroštátne súdy nerozhodli analogicky, ale v približne rovnakom čase dospeli k trom rôznym záverom. Rozpory v judikatúre vnútroštátnych súdov Súd považoval za „hlboké a pretrvávajúce“. Nález ústavného súdu z roku 2012 podľa neho odhalil rozpory v prístupoch k základnej právnej otázke na najvyššej

úrovni slovenského súdnictva, čo bolo o to závažnejšie, že sa týkali základnej právnej úpravy transformácie právneho a ústavného systému štátu, ktorá platí viac ako dve desaťročia. Súd konštatoval, že využitie mechanizmu na odstránenie namietaných rozporov nemalo konsolidačný účinok. Vážnosť situácie podľa názoru Súdu navyše zvyšovala skutočnosť, že dané konanie trvalo viac ako pätnásť rokov a namietaný rozpor v judikatúre sa týkal rovnakého skutkového a právneho problému úzkej skupiny osôb. Súd konštatoval, že takýto výkon spravodlivosti zásadne ohrozuje dôveru verejnosti v súdny systém. Dospel preto k záveru, že takýto stav právnej neistoty je v rozpore so zárukami, ktoré vyplývajú z práva na spravodlivé súdne konanie. V dôsledku toho konštatoval, že **došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru.**

Sťažovatelia požadovali 39 881,60 EUR ako náhradu majetkovej škody a 50 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Okrem toho požadovali 798,55 EUR ako náhradu za náklady a výdavky vynaložené pred vnútroštátnymi súdmi a 1 817,43 EUR v konaní pred Súdom. Súd konštatoval, že uplatnený nárok na náhradu majetkovej škody predstavuje peňažný ekvivalent predmetu pôvodného konania, obnovu ktorého môžu sťažovatelia navrhnúť podľa § 228 ods. 1 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku. Súd priznal každému sťažovateľovi 5 200 EUR ako náhradu nemajetkovej ujmy a spoločne 1 500 EUR z titulu nákladov a výdavkov. Zvyšok ich nárokov zamietol.

PETROV proti Slovenskej republike rozsudok z 2. decembra 2014

Prípado vznikol na základe sťažnosti č. 64195/10 podanej proti Slovenskej republike 7. decembra 2010 slovenským štátnym občanom, pánom Petrom Petrovom. Sťažovateľ namietal porušenie článku 5 Dohovoru v trestnom konaní vedenom proti nemu. Konkrétne podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru namietal, že v období od 5. novembra do 8. novembra 2010 bol nezákonne držaný vo väzbe, nakoľko jeho väzba sa v tomto období neopierala o rozhodnutie súdu. Ďalej podľa článku 5 ods. 3 Dohovoru namietal, že neexistovali relevantné a dostatočné dôvody, ktoré by ďalej odôvodňovali jeho väzbu v konaní vedúcom k rozhodnutiu krajského súdu z 3. marca 2011. Napokon podľa článku 5 ods. 4 Dohovoru namietal, že vnútroštátne súdy nerozhodli urýchlene o jeho žiadostiach o prepustenie z väzby z 10. apríla 2010 a z 19. augusta 2010, ako aj, že nebol vypočutý krajským súdom pred vyhlásením jeho rozhodnutia v marci 2011.

Námietkami sťažovateľa sa zaoberal aj ústavný súd, ktorý dvomi nálezmi rozhodol, že došlo k porušeniu práv sťažovateľa. Najskôr prvým nálezom z decembra 2010 konštatoval, že došlo k porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru z dôvodu absencie urýchleného rozhodnutia o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 10. apríla 2010 zo strany okresného súdu. Za zistené porušenie ústavný súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 EUR a náhradu trov konania. V druhom náleze zo septembra 2011 ústavný súd konštatoval porušenie práv sťažovateľa podľa článku 5 ods. 1 a 4 Dohovoru z dôvodu absencie rozhodnutia o väzbe v období od 5. do 8. novembra 2010 a nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu z 3. marca 2011 o sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu o žiadosti o prepustenie z väzby. Za toto zistené porušenie ústavný súd priznal sťažovateľovi len náhradu trov konania, keď dospel k záveru, že konštatovanie porušenia práva je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Námietku týkajúcu sa údajného porušenia článku 5 ods. 3 Dohovoru ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú, rovnako ako námietku podľa článku 5 ods. 4

Dohovoru, týkajúcu sa nevypočutia sťažovateľa v konaní o jeho sťažnosti proti rozhodnutiu o žiadosti o prepustenie z väzby pred krajským súdom.

Súd rozsudkom z 12. decembra 2014 vyhlásil námietky podľa článku 5 ods. 1, 3 a 4 (pokiaľ ide o opomenutie krajského súdu vypočuť sťažovateľa pred svojím rozhodnutím z 3. marca 2011) za prijateľné a zvyšok sťažnosti za neprijateľný.

Pokiaľ ide o prijateľnosť sťažnosti, Súd sa čiastočne stotožnil s argumentáciou vlády, ktorá s poukazom na prvý nález ústavného súdu tvrdila, že sťažovateľ stratil status poškodenej osoby vo vzťahu k jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 10. apríla 2010. V tejto súvislosti Súd považoval priznané odškodnenie vo výške 1 000 EUR za dostatočné. Na druhej strane sa však nestotožnil s argumentáciou vlády, ktorá s odkazom na druhý nález ústavného súdu tvrdila, že za okolností prípadu bolo dostatočným zadostučinením pre sťažovateľa aj samotné konštatovanie porušenia práva. V tomto ohľade Súd poznamenal, že vzhľadom na nepriznanie žiadneho odškodnenia v súvislosti s absenciou rozhodnutia o väzbe v inkriminovanom období sťažovateľa možno aj naďalej považovať za poškodenú osobu. Súd ďalej neakceptoval námietku vlády, že sťažovateľ sa mohol domáhať prípadnej náhrady nemajetkovej ujmy prostredníctvom žaloby o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Vo vzťahu k podstate sťažnosti Súd s poukazom na prijatý nález ústavného súdu konštatoval **porušenie článku 5 ods. 1 Dohovoru**. Okrem toho konštatoval aj **porušenie článku 5 ods. 3 Dohovoru** z dôvodu, že vnútroštátne súdy neuviedli vo svojich rozhodnutiach dostatočné a relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali ďalšiu väzbu sťažovateľa v napadnutom konaní. V tejto súvislosti vnútroštátnym súdom vytkol, že sa odvolávali na závažnosť činu a hroziaci trest, čo nemožno považovať za dostatočné odôvodnenie väzobného dôvodu spočívajúceho v obave z úteku. Okrem toho sa krajský súd vôbec nezaoberal konkrétnym argumentom sťažovateľa, uvedeným v jeho sťažnosti. Na druhej strane Súd konštatoval, že **nedošlo k porušeniu článku 5 ods. 4 Dohovoru**, keď nepovažoval za potrebné osobné vypočutie sťažovateľa v konaní pred krajským súdom. V tejto súvislosti prihliadol na relevantnú právnu úpravu a vnútroštátnu prax v Slovenskej republike, ako aj na skutočnosť, že okresný súd vypočul sťažovateľa na prvom stupni, sťažovateľ uviedol v sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu v podstate rovnaké argumenty ako vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby, pričom uplynul relatívne krátky čas medzi jeho jednotlivými podaniami. Tiež zohľadnil, že rozhodnutie sa netýkalo zmeny väzobných dôvodov, a že bola dodržaná rovnosť zbraní medzi stranami.

Sťažovateľ si uplatnil náhradu majetkovej škody vo výške 397 203,61 EUR a 100 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Súd zamietol nárok sťažovateľa na náhradu majetkovej škody z dôvodu, že nezistil príčinnú súvislosť medzi zisteným porušením a uplatnenou škodou. Na druhej strane priznal sťažovateľovi 8 000 EUR z titulu nemajetkovej ujmy. Nárok na náhradu nákladov a výdavkov si sťažovateľ neuplatnil.